

RATING NADACE ABF 2020

poprvé komplexně v ČR

Integrovaná reference o kvalitě firem a osob pro výběrová řízení ve státní i soukromé sféře, aneb koho si v České republice vážít za kvalitu odvedené práce ve stavebnictví a architektuře.

O tom, že prosadit kvalitu do stavebních a projektových prací je díky nastavení legislativy obtížné a že většina opatření „protikorupčního charakteru“ nakonec vedou k řešení „nejlevnější bere“, bylo již napsáno plno řádek. Mnozí se pokoušeli najít různá doplňující kritéria (délku záruky, délku realizace, provozní náklady daného návrhu apod.), ale metodu jak stanovit kvalitu projektu nebo i zadávané stavby, která bude zjevná až po jejím dokončení, nikdo uspokojivě nenašel.

ŮŘEDNÍK SI MYJE RUCE

Proto i nadále nejnižší cena je jediná jistota pro „čisté ruce“ zadavatelů. Je svým způsobem ironie, když v době sepisování těchto řádek ministr vnitra České republiky zdůvodnil čtrnáctidenní prodlení české vlády v zajištění ochranných pomůcek proti koronaviru faktem, že nebylo časově a věcně reálné s ohledem na legislativu provést jejich nákup. Tím zdůvodnil vyhlášení „nouzového stavu“, který teprve umožnil vládě chovat

se racionálně. Kdy nastane nouzový stav pro stavebnictví? RABF jako integrovaná reference je nástroj, který si klade za cíl využít již současné nastavení legislativy a garantovat dopředu kvalitu přihlášených uchazečů na základě dlouhodobého hodnocení jejího výsledku.

PLEJÁDA SOUTĚŽÍ A PŘEHLÍDEK

Na rozdíl od různých certifikací, jednorázových vědeckých hodnocení a pevně stanovených hodnotících kritérií, které stojí za řadou jiných systémů, využívá RABF skutečnost, že v České republice existuje řada celostátních, regionálních i oborových přehlídek, kde každá má své porotce, svá kritéria pevná a svá kritéria

2015–2019 RATING ABF CELKOVÉ ZHODNOCENÍ

KATEGORIE	POČET POSUZOVANÝCH SUBJEKTŮ	NEJVYŠŠÍ OCENĚNÍ V KATEGORII	0. KATEGORIE EXCELENTNÍ KVALITA 4000 BODŮ A VÍCE	1. KATEGORIE VÝBORNÁ KVALITA 1000 BODŮ A VÍCE	2. KATEGORIE DOBRÁ KVALITA 200 BODŮ A VÍCE	3. KATEGORIE ÚČASTNÍK VĚŘEJNÉHO POSUZOVÁNÍ	CELKEM UDĚLENÝCH BODŮ
Inženýři a architekti	1422	8 750	17	234	590	598	785 450
Ateliery a kanceláře	696	15 300	12	99	285	300	422 260
Výrobci a dodavatelé služeb	131	5 950	8	26	68	29	121 520
Dodavatelé staveb	452	44 390	16	61	203	172	362 800
Celkem:	2 701		53	420	1146	1 099	1 692 030

volná. Těchto hodnocení se pak účastní zcela na sobě nezávislé skupiny expertů, často i s odlišným odborným či ideovým pohledem. Integrace takovýchto hodnocení umožňuje zpracovatelům ratingu Nadace ABF (RABF) vydání osvědčení pro excelentní, výbornou a dobrou kvalitu opírající se o rozsáhlý soubor dat z různých hodnocení za období posledních pěti let.

Pro RABF roku 2020 jsou to hodnocení za léta 2015–2019 (s přesahem do prvních měsíců roku 2020), do kterých se podařilo získat hodnocení z 29 oborových celostátních, regionálních či oborových přehlídek, hodnocení a soutěží. To představuje spojení názorů 29 odborných nezávislých porot, ve kterých zasedá každoročně na 200 nezávislých českých i zahraničních porotců (u některých soutěží rozšířené o další expertní sbory) a k tomu 12 veřejných hlasování, kterých se ročně účastní přes 250 000 hlasujících. Tato datová základna vyjádřená udělenými cenami odráží nekomplexněji dosažitelný pohled na výsledky dokončených staveb a spokojenost s prací jednotlivých firem, atelierů a s návrhy tvůrců, kteří stavby připravili.

Je proto na místě poděkovat všem organizátorům těchto přehlídek, že reagovali na výzvu Nadace ABF a poskytli jí výsledky svých soutěží za uplynulý rok, a přidali se tak k původním 13 přehlídkám, které tvoří základ pro metodu RABF již od roku 2010. V posledním hodnocení za roky 2018 a 2019 přibýlo dalších 16 nezávislých akcí. Zde významnou roli sehrály ČKAIT, MPO ČR i další organizace SIA ČR, které svým přístupem metodou RABF takto podpořily. Je třeba vyzdvihnout i časopis Stavitel, který již tradičně s RABF spojuje svou dubnovou přílohu s názvem RATING a je tak hlavním mediálním partnerem celého programu.

JAK TO LETOS DOPADLO?

RABF 2020 je sestaven z následujících 29 přehlídek a soutěží: Stavba roku, Zahraniční stavba roku, Stavba roku Středočeského kraje, Urbanistický projekt roku, Cena Inženýrské komory ČKAIT, Grand Prix obce architektů, Česká cena za architekturu, Presta Jižní Čechy, Nejlepší dodavatel roku, Baumit–Fasáda roku, Dopravní stavba roku, Dřevěná stavba roku, Stavba roku Plzeňského kraje, Stavba roku Zlínského kraje, Soutěž Karla Hubáčka, Stavba roku Královéhradeckého kraje, Stavba Karlovarského kraje, Stavba Ústeckého kraje, Stavba Vysočiny – Stavba kraje Vysočina, Stavba roku v Pardubickém kraji, Stavba roku Olomouckého kraje, Stavba Morav-

skoslezkého kraje, Stavba Jihomoravského kraje.

V oblasti výrobků a služeb: Známkou kvality: Výrobek–technologie pro stavebnictví a architekturu, Známkou Ověřeno pro stavbu, Grand Prix ForArch, Grand Prix Mobitex, Zlaté medaile SVB a Nejlepší výrobce stavebnin roku.

Jako tradičně jsou výsledky hodnocení rozděleny do čtyř samostatných kategorií:

- 1. Inženýři a architekti**, fyzické osoby, kteří na základě autorského práva, na základě autorizace u ČKA a ČKAIT nebo jako přizvaní specialisté se na projektové přípravě účastnili a byli vedoucími autory uvedeni v přihláškách do konkrétních hodnocení. Tato skupina letos představuje nejobsaženější kategorii s 1422 osobami, což je proti loňskému roku nárůst o 75 %.
- 2. Projektové kanceláře a ateliery**, kterých je do hodnocení zařazeno 696, což je proti loňsku nárůst o rekordních 123 %.
- 3. Výrobci a dodavatelé služeb pro stavebnictví**, zde je vyhodnoceno 131 firem, což je o 15 % více jak loni.
- 4. Dodavatelé staveb**, jejichž letošní seznam obsahuje 452 firem, což je proti loňskému roku o úctyhodných 105 % více.

RABF tak celkově posuzoval 2701 osob a firem, což je o 85 % více než loni. Toto významné rozšíření je dáno jednak zvýšeným počtem zapojených přehlídek a soutěží, jednak vyšším počtem posuzovaných a přihlášených staveb a výrobků v nich. To svědčí o rostoucím zájmu o pozitivní prezentaci stavebnictví i o uvědomění si jednotlivých akterů, že právě tato forma prezentace patří mezi významné marketingové nástroje jedinců, firem i celého oboru.

Takto získané podklady umožnily rozdělit 1 692 030 hodnotících bodů, za získaná ocenění i za prostou účast v přehlídkách kvality. Pro práci s daty a údaji je nutno zdůraznit, že informace pro sestavení RABF byly čerpány z otevřených zdrojů poskytnutých vypisovateli a organizátory jednotlivých přehlídek, zveřejněných na příslušných webech, v katalozích a tisku, a nejsou zpracovateli RABF dále individualizovány.

Pro přidělování bodů byla přijata zásada, že výše ohodnocení je dána oceněním stavby (nebo výrobku) a na tyto body má nárok každý člen autorského týmu nebo stavebního sdružení, výrobce, který se na ní podílel a je v dané dokumentaci uveden buď jako autor-projektant, nebo jako člen sdružení dodavatelů či zpracovatelů projektové dokumentace, případně jako výrobce. V případě konsorcia mají nárok na body všichni členové konsorcia, neboť jde o bodování kvality ne rozsahu jejich účasti. Musejí však být uvedeni v dokumentaci konkrétní soutěže a Nadace, podíly jednotlivých členů sdružení nebo podíly autorské neuvedené v dokumentaci a poskytnutých podkladech nezkontrolací. Každá fyzická nebo i právnická osoba účastnící se na stavbě v projektové přípravě může být uvedena v rámci vymezené kategorie jen jednou, i když příkladně na projektu naplnila i více rolí. Znovu může být hodnocena v jiné kategorii jako dodavatel nebo investor apod. Tatáž stavba (výrobek–technologie) může být posuzována i opakovaně v různých systémech hodnocení (soutěžích), pokud to jejich podmínky dovolí. Účastníci RABF získají body součtem podle ocenění v těchto systémech hodnocení. Aktualizace systému probíhá s roční periodou.

RABF je vydáván jednak podle dosaženého počtu získaných bodů, jednak abecedně (v příložené části časopisu, jsou uvedeny výsledky podle pořadí na nejvyšších místech). Dle názoru zpracovatelů i pro potřeby investorského rozhodování je významná úroveň a množství firem/osob, které dosáhly určité kvality své práce. Proto jsou výsledky rozděleny do čtyř úrovní, na které nadace vydává na požádání autorizovaný certifikát. Jsou vydávány s výrokem:

- 1. Excelentní kvalita** pro posuzované, kteří získali 4000 a více bodů, což v podstatě znamená, že získali 3–4 nejvyšší ocenění nebo větší počet různých cen. Těch bylo systémem vyhodnoceno 53, což je o 82 % více než loni
- 2. Výborná kvalita** pro posuzované, kteří získali od 1000–3999 bodů, což v podstatě znamená získání 1–2 absolutních vítězství, nebo většího počtu různých cen vypisovatelů, zvláštních cen či čestných uznání. Těch bylo celkem 420, což je o 16 % více jak loni.
- 3. Dobrá kvalita** pro posuzované, kteří získali od 200–1000 bodů, což znamená, že získali aspoň jedno nejvyšší ocenění nebo jedno či více zvláštních ocenění, či čestných uznání. Takových posuzovaných bylo celkem 1146 což je o 85 % více jak loni.
- 4. Osvědčení o účasti na veřejném posuzování** je dokladem pro ty, co minimálně jednou nebo i opakovaně 2–3krát předložili výsledky své práce

do veřejného posuzování. Těch zjištěných do podkladů RABF bylo celkem 1099, což je o 148 % více jak loni.

Celkové výsledky odráží jak větší počet zahrnutých hodnocení, tak významné zvýšení aktivit přihlašovatelů dokončených staveb, kteří si uvědomují rostoucí význam prezentování své práce. A to je dobrá zpráva o stavu našeho stavebnictví a architektury.

JMENOVIĚ

Symbolické první místo mezi 1422 architektů a inženýrů si udržel statik a konstruktér Vladimír Janata, který každoročně přichází s vysoce oceňovanými konstrukcemi. V kategorii osob je následován architekt Stanislavem Fialou, který je premián posledních dvou ročníků, a Josefem Pleskotem, který rovněž figuruje každoročně na čelních místech.

Prvenství mezi 696 ateliery a kanceláři si udržel AED project, a.s. Dvojkou roku 2019 i celého pětiletého hodnocení je SUDOP Praha a.s. a na třetí místo poklesl EXCON, a.s. Praha svojí absencí v roce 2019. Skokanem roku je potom EHL&KOUMAR ARCHITEKTI, s.r.o., který zvítězil v roce 2019 a výsledek tohoto jediného roku jej vynesl na 4. místo.

Na první místo mezi 131 výrobci a dodavateli služeb se pravidelnou péčí o prezentaci kvality svých výrobků probojoval BAUMIT, spol. s r.o. Podobnou charakteristiku lze konstatovat i pro Wienerberger cihlářský průmysl, a.s.,

a třetí POLYPLAST, s.r.o. Vítěz roku 2019 HELUZ cihlářský průmysl v.o.s. se pracoval v celkovém pořadí na 5. místo.

Absolutním vítězem hodnocení je firma Metrostav a.s., která získala rekordních 44 390 bodů s desetinásobkem limitu pro obhájení certifikátu „Excelentní kvalita“ a první místo drží ve všech posuzovaných ročnících. Druhou příčku obhájila Subterra a.s. a třetí OHL ŽS a.s., které výsledky roku 2019 potvrdily své celkové pětileté hodnocení.

POPRVÉ VE STAVITELI

Výsledky RABF 2020 za léta 2015–2019 jsou prvně prezentovány v příloze časopisu Stavitel a budou kompletně uvedeny na webu Nadace ABF www.rabf.cz. Slavnostní vyhlášení s předáním certifikátů excelentní kvalita na ministerstvu průmyslu a obchodu, plánované na počátek dubna 2019, je bohužel odloženo. Nadace je však připravena poskytnout pro potřeby posuzovaných získané certifikáty i elektronickou cestou.

Na závěr tedy blahopřání všem účastníkům, přání získání nových zakázek projektových i realizačních a radost při přípravě dokončených staveb a nových výrobků do přehlídek v roce 2020. ■

Jan Fibiger,
předseda Nadace ABF

